

Damià Huguet: el món, la paraula, la terra

Des del passat 10 d'abril, es pot visitar a l'Octubre Centre de Cultura contemporània, l'exposició Damià Huguet, de primera mà. En el desé aniversari de la seva mort, l'OCCC en col·laboració amb la Fundació Sa Nostra, volen homenatjar el seu dinamisme creatiu.

Deu anys després. El 18 de juliol de l'any 1996, el poeta i editor mallorquí Damià Huguet va morir a casa seva, a Campos, a l'edat de cinquanta anys. De seguida van començar a arribar elogis i reconeixements al caràcter i a la feina d'un home que les tres darreres dècades havia estat una figura cabdal de la cultura de Mallorca. Hi hagué reconeixences de tota mena: des de llibres sobre la seva figura i recitals multitudinaris dels seus versos fins a l'estrena de dos muntatges teatrals basats en la seva obra i la publicació d'una *Antologia poètica* de l'editorial Proa. També se'n van inaugurar una exposició de pintures i una de fotografies, que incloïa la més famosa de totes les que va fer, de l'any 72, durant un partit de

Cines Babel
Cines Albatros

CINES Babel
Fra Lluís Colomer, 4 Acc. - València

TUYA SIEMPRE

de Manuel Lombardero

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

El teu preu especial d'EL TEMPS és
4,40 € (de dilluns a dijous)
i 6€ cap de setmana.

Canvia comparant el justificat de pagament

El teu preu especial d'EL TEMPS és
5,60€ de dilluns a dijous

tuya
cinema

El múltipol ésser en Damià Canova sempre, la resta és literatura.

futbol al camp del seu poble. S'hi veuen uns afeccionats empaïtant un jugador de l'equip contrari per pegar-li, un dels quals l'amenança amb una cadira; la foto va assolir un ressò veritablement exorbitant, perquè aparegué a més de setanta diaris d'arreu del món, entre els quals *L'Équipe* i el *New York Times*).

Enguany, quan es commemoren deu anys de la seva mort, els reconeixements han tingut encara més força i més unanimitat; tant, que es pot dir, sense exagerar, que la figura de Damià Huguet ha assolit una certa aurèola mítica. Aquest mite, sense escarafalls però sòlid i sincer, en bona part és degut a l'autenticitat del seu caràcter, però també al fet que fou un home polifacètic en el terreny de la cultura.

Home de la terra. Distingir entre l'obra i la personalitat de Damià Huguet no té gaire sentit: és un cas evident de correspondència exacta –assumida i deliberada– entre allò que hom és i allò que hom fa o escriu. Damià Huguet, o Damià Canova (que era el seu malnom familiar), va néixer el 10 de juny de 1946 a Campos, una vila mallorquina que en aquell temps era essencialment pagesa. Aquest ambient rural en què va néixer i va viure determinà plenament la configuració dels trets essencials de la seva obra: la força crua dels colors i l'esperit esquerp i vital del camp mallorquí impregnen de dalt a baix molts poemes seus. Ho va deixar escrit, amb sinceritat implacable, en un dels versos més diàfans i més memorables: “He volgut

esser en Damià Canova sempre: la resta és literatura.”

Si una característica defineix per sobre de totes el periple vital i la trajectòria cultural de Damià Huguet és la curiositat múltiple: les ganes de desenvolupar el talent i de posar a prova la qualitat pròpia en tantes disciplines artístiques com en fos capaç, i les ànsies de conèixer a fons tot allò que tingués relació amb l'art, la literatura i el cinema. Aquesta curiositat potser es devia al fet que la formació intel·lectual d'Huguet fou, obligatòriament, autodidàctica. La mort del seu pare quan ell només tenia deu anys i el fet que a la Mallorca rural d'aquella època pocs joves arribaven a cursar estudis universitaris empenyeren Damià Huguet a començar a treballar, a setze anys, en una petita fàbrica de rajoles i materials de construcció, de propietat familiar, que ja no deixà en tota la vida.

Les inquietuds culturals de Damià Huguet començaren a sadollar-se a les sessions de cinema que es feien al seu poble cada cap de setmana –i que són evocades amb nostàlgia agraïda en molts versos seus– i a les lectures dels pocs llibres a què tenia accés. És molt significativa de l'actitud d'Huguet, i d'una part de joves mallorquins de final dels seixanta i principis dels setanta, la decisió de suplir, alhora, les mancances pròpies i les del país. Per aconseguir-ho, Huguet i més joves de la vila varen organitzar a Campos tres cicles de conferències sobre història, llengua i literatura –en què participaren algunes de les figures més eminentes de la cultura mallorquina–, varen muntar concerts de la nova cançó i, fins i tot, varen organitzar cursos de català per a la gent del poble. Tant en la personalitat com en

Auditori
TORRENT
L'AUDITORI TORRENT
C/ Miquel Pallardo, 25
46900 TORRENT
Tel. 96 153 10 77

ELS JOGLARS

DISSABTE 19 DE MAIG A LES 22.30 H
DIUMENGE 20 DE MAIG A LES 19.30 H

EN UN LLOC DE MANHATTAN

Reserva telefònica d'entrades
Entrada 96 399 55 77
Preu: 10,00 €

l'obra de Damià Huguet, el sentiment atàvic de pertinença a un temps i a un territori és indestruïble del compromís cultural i polític per a fer que la llengua i la cultura del país assolissin una normalitat i una plenitud que fins aleshores els havia estat negada.

Poeta i editor. Tot i la personalitat polièdrica, Damià Huguet és sobretot conegut i recordat per les feines de poeta i d'editor. L'obra poètica d'Huguet consta de tretze llibres. S'hi destaquen títols com ara *Home de primera mà*, *Esquena de ganivet*, *Ofici de sords*, *L'ull dels clapers* i *Vols d'Orly*. A més, deixà set títols inèdits, pendents de publicació, en una edició que anirà a cura de Sebastià Alzamora. De la poesia d'Huguet, se'n pot dir, a grans trets, que és sobretot hereva de la vastitud dels poemes de Walt Whitman, de la força verbal dels versos de Blai Bonet i de les imatgeries inusitades dels poemes de Vallejo, Brossa i Bauçà. Literàriament, a la poesia d'Huguet hi preval la intensitat de la paraula abans que la cura per la forma; i s'hi combinen, tant en l'estil com en els temes, elements en principi antagònics. Per exemple, les innovacions atrevides de les avantguardes de principi del segle XX, amb alguns trets més aviat propis del realisme social i cru dels anys seixanta. O bé la descripció dels paisatges i la gent de l'entorn més immediat amb la fascinació —entusiàstica, mitificadora— pel gran cinema americà i europeu dels anys cinquanta i seixanta (en l'obra d'Huguet, les pel·lícules dels grans directors de la *Nouvelle Vague* i del neorealisme italià no són tant

referències culturalistes com credencials d'una manera d'ésser i de viure).

Com a editor, l'empresa més important d'Huguet fou la col·lecció de poesia "Guaret", fundada l'any 1976, i que acollí les obres dels poetes més nous que anaven apareixent a les Illes. Els anys 70 foren, a Mallorca, una època molt estimulante i renovadora, d'un activisme polític i cultural ben vius i d'una gran fecunditat creativa. En aquell panorama, "Guaret" fou una de les fites més rellevants. Ideada també com a contrapunt a la col·lecció principatina dels "Llibres del Mall", en què prevalia una poesia més formalista, artificiosa i culturalista, amb "Guaret" Huguet va apostar per una escriptura més agosarada, més transgressora i vital, menys literaturesca i, encara que descaradament irrealista, més arrelada en la realitat dels temps. Hi varen veure la llum tant les obres de figures consagrades —per exemple, Blai Bonet— com, sobretot, les d'alguns dels autors més nous de la generació dels setanta: Josep Albertí, Huguet mateix, Damià Pons o Bartomeu Fiol.

Huguet en el record. Deu anys després d'haver mort, la figura de Damià Huguet és, avui més que mai, respectada i valorada; per la gran quantitat de feina que va fer i per la manera —generosa i sacrificada, diuen els qui el conegueren— com la va fer. Ja ningú no pot dubtar que un dels noms més importants de la literatura mallorquina de la segona meitat del segle XX és el d'en Damià Canova.

Pere Antoni Pons

Els corresponents solien triar el bàndol amb el qual simpatitzaven?

—Si parlem en general, la resposta és negativa. Però hi ha excepcions. Hi va haver al voltant de mil corresponents, entre els qui la van fer tota i els qui només hi van ser un temps, a vegades només una setmana. A un grup nombrós de professionals, tant els feia treballar a l'una zona com a l'altra. Un altre grup es va posar al costat de la República, no pas per ideologia, sinó per simpatia amb el patiment de la gent o bé per la indignació en veure que les democràcies es negaven a ajudar el règim. Després hi havia diaris que només enviaven corresponents al bàndol amb què simpatitzaven. Diaris de dreta no volien tenir cap corresponent a la zona republicana i, a la inversa, els diaris comunistes no en tenien a la *nacional*. I l'altre grup és representat pel diari més liberal o d'esquerres anglès, el *News Chronicle*, que no va poder tenir-ne cap a la zona *nacional* perquè els rebels no ho van permetre.

—Els periodistes que van acabar simpatitzant amb la República es van convertir en propagandistes?

—No. Mai no van traïr l'ètica professional.

—I els qui ja hi congeniaven des de bon començament?

—Tampoc. Deixant a banda els periodistes comunistes, els més destacats, tot i ser simpatitzants de la República, no ho eren pas per motius ideològics, sinó ètics.

—Es van expulsar periodistes?

—A la zona insurgent, més de trenta i només un de la republicana. Hi ha el cas curiós de Dennis Weaver, del *News Chronicle*. Amb un cotxe del servei de premsa republicà va anar al front amb un altre corresponent, el canadenc James Minifie, del *New York Herald Tribune*, però van tenir la mala sort de ser aturats per tropes mores. El conductor i l'escorta van ser assassinats immediatament i els periodistes, lligats de mans, van ser interrogats pels militars com a espies, sempre amb l'amenaça de ser afusellats. Finalment, amb un tercer periodista de la United Press van ser expulsats a França. Més tard, Weaver va saber que el mateix dia que l'havien capturat els rebels havien rebutjat la sol·licitud que li havia fet arribar el seu diari per